

beslissing

RECHTBANK AMSTERDAM

Wrakingskamer

Beslissing van 29 november 2022 op het op 5 oktober 2022 gedane en onder zaaknummer C [REDACTED] HA RK 22/346 ingeschreven verzoek van:

Dorien Rose DUINKER,
wonende te [REDACTED]
verzoekster,
advocaat mr. C.J. Berghout te Den Haag,

welk verzoek strekt tot wraking van mr. H.J. Fehmers, politierechter, hierna de rechter.

Verloop van de procedure

De wrakingskamer heeft kennisgenomen van een verkort proces-verbaal van de zitting van 5 oktober 2022 in de zaak waarin verzoekster als verdachte is aangemerkt (parketnummer [REDACTED]). In het proces-verbaal is het verzoek tot wraking opgenomen. Dit verzoek is behandeld ter zitting van de wrakingskamer op 22 november 2022. Verschenen zijn – voor zover van belang – verzoekster, haar advocaat en de rechter. Zowel verzoekster als haar advocaat hebben een pleitnota ingediend. Verzoekster heeft tevens twee bijlagen ingediend (een verklaring van mr. J.B.C. van der Veer en een proces-verbaal van aangifte bij de politie van 7 oktober 2022).

1. De feiten

Van de volgende feiten wordt uitgegaan.

- a) Verzoekster is verdachte in een strafzaak met parketnummer [REDACTED]. Zij is een van de ruim 300 demonstranten die op 28 maart 2021 zijn gearresteerd op het Museumplein vanwege het negeren van een ambtelijk bevel (artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht). Aan verzoekster is een strafbeschikking opgelegd, waartegen zij verzet heeft aangetekend, net als ongeveer 150 andere demonstranten.
- b) Op 5 oktober 2022 heeft in de zaak van verzoekster een zitting plaatsgevonden. Verzoekster werd bijgestaan door haar advocaat. Van de zitting is een verkort proces-verbaal opgemaakt. Hierin staat het volgende:
Na een korte schorsing hervat de politierechter het onderzoek ter terechtzitting.

De politierechter deelt mee dat hij vandaag mondeling uitspraak doet op de terechtzitting van verdachte. Het staat al grotendeels op schrift. Dat is in zijn voorbereiding op deze terechtzitting al gebeurd. De politierechter zal dat voorlezen. Op schrift zijn gesteld een aantal overwegingen die in eerdere zaken ook gebruikt.

De verdachte en haar raadvrouw delen de politierechter hierop mede dat zij zich wensen te beraden omtrent het indienen van een wrakingsverzoek.

De raadvrouw voert het woord tot verdediging als volgt:

De raadvrouw verzoekt namens verdachte om wraking van de politierechter en voert daartoe, zakelijk weergegeven, het volgende aan:

Ik dien een wrakingsverzoek in. De politierechter zegt dat hij ter voorbereiding op de zaak al het één en ander op papier heeft gezet omtrent zijn beslissing. Dat is gebaseerd op eerdere zaken die zijn geweest, terwijl ik juist heb aangegeven waarom de politierechter in de zaak van mijn cliënt anders zou moeten beslissen. Het lijkt erop dat het oordeel van u, meneer de politierechter, al vaststond. Dit maakt dat u niet onpartijdig bent.

De verdachte verklaart:

Ik wil daaraan toevoegen dat de politierechter het aan het begin van de zitting had over 'museumpleinrellen'. Dit terwijl het een vredelievend protest was.

De politierechter deelt mee dat het onderzoek ter terechtzitting wordt geschorst totdat op de bij de wet voorgeschreven wijze op de voordracht tot wraking zal zijn beslist.

2. De gronden van het verzoek

Doordat de rechter sprak over 'museumpleinrellen' en niet over een demonstratie, heeft hij blijk gegeven van een vooringenomen oordeel over verzoekster, te weten dat zij zich heeft bevonden tussen 'relschoppers'. De vrees voor vooringenomenheid is in dit geval objectief gerechtvaardigd. Door te spreken over rellen in plaats van over een demonstratie, wordt reeds geoordeeld dat strafbare feiten zijn gepleegd. Verder was de rechter vooringenomen omdat hij mondeling uitspraak wilde doen aan de hand van wat hij in de voorbereiding van de zaak reeds op papier had gezet. Hieruit maakt verzoekster op dat de beslissing in haar zaak vóór de zitting al vast stond. Ook dit maakt dat sprake is van een objectief gerechtvaardigde vrees voor vooringenomenheid.

3. De reactie van de rechter

De rechter heeft niet in de wraking berust en heeft daartoe mondeling het volgende aangevoerd. Dat hij bij aanvang van de zitting heeft gesproken over 'museumpleinrellen' is juist, maar dit geeft niet zijn persoonlijke opvatting weer. Hij heeft gezegd dat het gebeurde de geschiedenisboeken zou ingaan als de museumpleinrellen. Dit woord werd in de media gebruikt en de rechter heeft hiermee

niet tot uitdrukking willen brengen dat strafbare feiten zijn gepleegd. Na bezwaar tegen gebruik van dit woord heeft de rechter direct gezegd dit terug te willen nemen, met een soortgelijke toelichting als hiervoor weergegeven..

Verder heeft de rechter aangevoerd dat het in dit geval niet ging om een op zichzelf staande zaak. Er waren meer van dit soort zaken en dat leidt tot een zekere kennisopbouw met betrekking tot de verweren. In dit geval werden alleen generieke verweren gevoerd die betrekking hadden op de rechtmatigheid van het noodbevel. De rechter had zich daarop voorbereid. Daarbij komt dat deze zaken door meerdere rechters worden behandeld en die rechters proberen ook consistent te zijn. Een rechter neemt dus kennis van vergelijkbare zaken van collega's. Uiteraard is de rechter op de zitting nagegaan of hij zich daarin kon vinden. Ook had hij kort voor deze zitting een andere zitting in een vergelijkbare zaak waardoor hij goed van de materie op de hoogte was. De rechter voelde zich daarom, nadat hij zich in de raadkamer had beraden, voldoende in staat om in te gaan op de verweren in deze zaak. De stukken die verzoekster had ingediend en die volgens haar nieuw waren, kende de rechter grotendeels al.

4. De beoordeling van het verzoek

4.1 Op grond van artikel 512 Sv kan een rechter worden gewraakt op grond van feiten of omstandigheden waardoor de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden. Daarbij staat voorop dat een rechter uit hoofde van zijn aanstelling moet worden vermoed onpartijdig te zijn, tenzij zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen die een zwaarwegende aanwijzing vormen dat een rechter jegens een procespartij partijdig is, althans dat de bij die partij daarvoor bestaande vrees objectief gerechtvaardigd is.

4.2 In de pleitnota van verzoekster zijn drie aanvullende wrakingsgronden opgenomen. Die drie gronden kunnen niet mede aan de wraking ten grondslag worden gelegd. Een wrakingsverzoek dient immers direct alle gronden te bevatten waarop het berust. De drie aanvullende gronden zullen om die reden buiten beschouwing worden gelaten. Verder heeft verzoekster in haar pleitnota op uitvoerige wijze het standpunt ingenomen dat zij is gearresteerd op basis van een noodbevel waarvan zij de rechtmatigheid betwist. Het is echter niet aan de wrakingskamer om een inhoudelijk oordeel over de zaak te geven. De wrakingskamer kan om dezelfde reden het procesverbaal van 7 oktober 2022 van aangifte bij de politie niet bij haar oordeel betrekken. Ook de in het geding gebrachte verklaring van mr. J.B.C. van der Veer kan de wrakingskamer niet bij haar oordeel betrekken. Die verklaring ziet op andere zaken die zijn behandeld door de rechter en op zaken die zijn behandeld door andere rechters.

4.3 Dat de rechter bij aanvang van de zitting het woord 'museumpleinrellen' in de mond heeft genomen, kan niet zonder meer worden aangemerkt als een zwaarwegende aanwijzing dat hij jegens verzoekster partijdig is, althans dat de bij verzoekster daarvoor bestaande vrees objectief gerechtvaardigd is. De rechter heeft gebruik gemaakt van een woord dat ook veelvuldig in de media werd gebruikt.

Bovendien heeft hij ter zitting gezegd dit woord te willen terugnemen, hetgeen is bevestigd door de advocaat van verzoekster.

4.4 Indien een rechter in een op zichzelf staande zaak voorafgaand aan de zitting het vonnis reeds grotendeels op papier heeft staan, kan dit een zwaarwegende aanwijzing vormen voor vooringenomenheid. In dit geval is echter geen sprake van een op zichzelf staande zaak. Verzoekster heeft generieke verweren gevoerd die zagen op de rechtmatigheid van het noodbevel. Ter zitting van de wrakingskamer heeft zij niet aangetoond of aannemelijk gemaakt dat zij daarnaast verweren heeft gevoerd die alleen betrekking hadden op individuele, op verzoekster betrekking hebbende, feiten of omstandigheden, of dat zij een grote hoeveelheid stukken in het geding had gebracht die de rechter nog niet kende. Gezien het grote aantal vergelijkbare zaken – met vergelijkbare verweren die betrekking hebben op de rechtmatigheid van het noodbevel – die de rechter en zijn collega's te behandelen kregen en in het licht van het belang van consistente rechtspraak, kan het feit dat de rechter in dit geval voorafgaand aan de zitting zijn uitspraak reeds grotendeels op schrift had staan en die uitspraak – na een schorsing van ongeveer tien minuten – mondeling wilde doen niet zonder meer worden aangemerkt als een zwaarwegende aanwijzing dat hij jegens verzoekster partijdig is, althans dat de bij verzoekster daarvoor bestaande vrees objectief gerechtvaardigd is.

4.5 Ook in de combinatie van hetgeen onder 4.3 en 4.4 is besproken, kan geen grond voor wraking worden gevonden.

BESLISSING

De wrakingskamer van de rechtbank:

- wijst het wrakingsverzoek af.

Aldus gegeven door mr. P.B. Martens, voorzitter, mr. W.M. de Vries en mr. J. Thomas, leden, en uitgesproken ter openbare terechtzitting van 29 november 2022 in tegenwoordigheid van de griffier.

Tegen deze beslissing staat op grond van het bepaalde in artikel 515 lid 5 Sv geen voorziening open.